

എൻ എസ് എസ് എച്ച് എസ് എസ് കരുവാറ്റ

എൻ എസ് എസ് എച്ച് എസ് എസ്

കരുവാറ്റ

സമർപ്പിക്കുന്നു

എൻ എസ്സ് എസ്സ് എച്ച് എസ്സ് കരുവറ്റ

വിസ്മയത്തുളളികൾ

NSS HSS KARUVATTA

ആശംസ

വിദ്യാർത്ഥികളുടെ സർഗ്ഗവാസനയെയും സാഹിത്യ അഭിരുചിയേയും പരിപോഷിപ്പിക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി നൂതന സാങ്കേതിക വിദ്യയിലൂടെ അവരുടെ കഴിവുകളെ വിസ്തൃതമായ ആധുനിക ലോകത്തേക്ക് കൂട്ടിക്കൊണ്ടു പോകുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെ വിദ്യാഭ്യാസ വകുപ്പ് ഏർപ്പെടുത്തിയ ലിറ്റിൽ കൈറ്റ്സ് ക്ലബ് ആവിഷ്കരിച്ച പദ്ധതിയാണ് ഡിജിറ്റൽ മാഗസിൻ .

ഇതിന്റെ ഭാഗമായി കരുവാറ്റ എൻ എസ് എസ് എച്ച് എസ് എസ് ലെ പ്രതിഭകൾ രൂപം കൊടുത്തു തയ്യാറാക്കിയ അഭ്യർത്ഥനയുടെ തുളികളാണ് ഈ മാഗസിൻ . ശാസ്ത്ര സാങ്കേതികയുടെ ഉന്നത പഥങ്ങൾ കീഴടക്കിയ മനുഷ്യന്റെ ചിന്താശേഷിക്കു തീർച്ചയായും ഇതിലെ ഓരോ സൃഷ്ടികളും ഉപകാരപ്രദം ആകും .

ഹൈടെക് സർഗ്ഗ സൃഷ്ടിയുടെ ഈ വിസ്തൃത തുളിക്ക് എല്ലാ വിധ വിജയാശംസകളും നേരുന്നു

ഹെഡ്മിസ്ട്രസ്

രമാദേവി പി ആർ

എൻ എസ് എസ് എച്ച് എസ് എസ് കരുവാറ്റ

എഡിറ്റോറിയൽ

കാലം മാറുന്നതനുസരിച്ച് സർഗ്ഗസൃഷ്ടിയിലും നൂതന ഭാവം കൈവരുന്നു. ലിറ്റിൽ കൈറ്റ്സുകളുടെ കരസ്ഥാധിപന് പുറത്തുപോയി ഡിജിറ്റലൈസ് ചെയ്യപ്പെട്ട മാസികയാണിത്

വിസ്തൃതങ്ങളുള്ള കരുവാറ്റ എൻ എസ് എസ് എച്ച് എസ് എസ് ലെ വിദ്യാർത്ഥികളായ ഞങ്ങൾക്ക് ഏറെ അഭിമാനം നൽകുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങളാണ് ഈ മാസികയിലൂടെ കാഴ്ചവെച്ചിരിക്കുന്നത് എഡിറ്റോറിയൽ ബോർഡ് പി .ഡി. എഫ്. രൂപത്തിലാണ് ഈ മാസിക തയ്യാറാക്കിയിരിക്കുന്നത് വളരെ കുറഞ്ഞ ചിലവിൽ തയ്യാറാക്കാമെന്നുള്ളതാണ് E-Magazine പ്രത്യേകത എല്ലാ എഴുത്തുകളും വരകളും ചിത്രങ്ങളുമെല്ലാം ഡിജിറ്റൽ രൂപത്തിലാക്കി മാറ്റി ഉബുണ്ടു ഓപ്പറേറ്റിങ്ങ് ബ്രി സോഫ്റ്റ് വെയറാണ് .ലിബർ ഓഫീസ് റൈറ്റർ ,ഇമേജ് എഡിറ്റിങ്ങ് ,ജിമ്പ് എന്നിവയുടെ സഹായത്തോടെയാണ് ഈ ഡിജിറ്റൽ മാസിക രൂപം നൽകിയിരിക്കുന്നത് ആധുനിക കമ്പ്യൂട്ടർ യുഗത്തിന്റെ പ്രതിനിധികളാകാൻ ഞങ്ങൾക്കും അവസരം ഒരുക്കിയ ഈ സ്റ്റുഡിയെ H.MI നോട്ടും, അഡ്വാപകരോടും ,അനഡ്വാപകരോടും ഞങ്ങളുടെ ഹൃദയം നിറഞ്ഞ നന്ദി രേഖപ്പെടുത്തുന്നു

ചീഫ് എഡിറ്റർ

കാലംതെറ്റിയ മഴ

“കേരം”, തിങ്ങും കേരളനാട് ഒട്ടേറെ നദികളും ജലാശയങ്ങളും അരുവികളും തോടുകളും കൊണ്ടു ജലസമ്പത്ത് അടക്കമുള്ള പരിസ്ഥിതിയുടെ സംരക്ഷണം നമുക്കും ജീവവായു പോലെ പ്രധാനവുമാണ്. പരിസ്ഥിതിനാശം വൻ വിപത്തുകൾ എന്ന മഹാ സമുദ്രത്തെ നമ്മൾ വാതിൽതുറന്നു വിളിക്കുകയാണ്.

പ്രകൃതിയുടെ മാറ്റം ജൂൺ, ജൂലൈ മാസങ്ങളിലാണ് സാധാരണ മഴയുടെ ആരംഭം. 2018-ലെ പ്രളയത്തിനുശേഷം ഇനി വരുന്ന വർഷങ്ങളിലും മഴതുടരമെന്ന് കാലാവസ്ഥാ നിരീക്ഷകർ സ്ഥിരീകരിക്കുന്നു.

കാലം തെറ്റിയ മഴ.

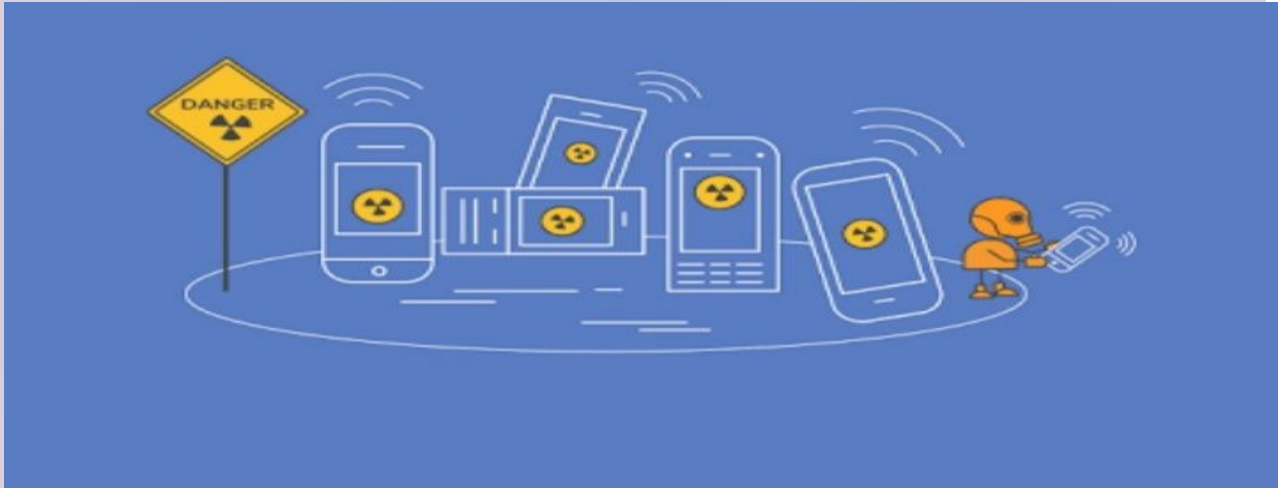
മഴ മൂലം കൃഷിസ്ഥലങ്ങളെ വൻ നാശം വിതച്ചു. പുഴകളും തോടുകളും കരകവിഞ്ഞ് ഒഴുകി. മഹാ ചൂഴലിക്കാറ്റ് അറബിക്കടലിൽ രൂപംകൊണ്ടത് മൂലം കേരളത്തൽ വീണ്ടും ന്യൂനമർഭം.

പ്രകൃതിയെ ഇല്ലാതാക്കിയും മരങ്ങൾ വട്ടിനശിപ്പിച്ചും പ്ലാസ്റ്റിക്കുകൾ കത്തിച്ചും. ചപ്പ്ചവറുകൾ അരുവികളിൽ കൊണ്ടിട്ടും നമ്മുടെ മാലിന്യമാകുന്നു. അതു മൂലം നമ്മുടെ ഓസോൺപാളിക്ക് കിഴിത്ത വീഴുന്നു. ഇനി വീഴുന്ന വർഷങ്ങളിൽ മഴയുടെ സാധ്യത പ്രകൃതിയെ സംരക്ഷിക്കുന്നു. പ്രകൃതിയെ സ്നേഹിക്കാം.

മൊബൈൽ ഫോണിന്റെ സ്വാധീനം കുട്ടികളിൽ

ഇന്നത്തെ തലമുറയിൽ മൊബൈൽ ഫോണിന്റെ ഉപയോഗം കൂടിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ പണ്ടത്തെ തലമുറയിൽ മൊബൈൽ ഫോണുകൾ ഇല്ലായിരുന്നു. അതുകൊണ്ടുതന്നെ അവർ എല്ലാവരും വിദ്യാഭ്യാസവും ആയിരുന്നു. എന്നാൽ ഇന്ന്, മൊബൈൽ ഫോൺ കാരണം അവർ അവരുടെ ജീവിതംതന്നെ മറക്കുകയാണ്. പണ്ടത്തെ തലമുറയിൽ ഉപയോഗിച്ചിരുന്നത് റേഡിയോയും പത്രവായനയുമായരുന്നു. എന്നാൽ ഇന്ന് ഇന്റർനെറ്റ്, കമ്പ്യൂട്ടർ, മൊബൈൽ ഫോൺ എന്നിവയാണ്. ഇന്നത്തെ തലമുറയിൽ പ്രധാനമായും മൊബൈൽ ഫോൺ ഉപയോഗിക്കുന്നത് കുട്ടികളാണ്. അവർ അവരുടെ ഭാവി അവർ നശിപ്പിക്കുകയാണെന്ന് അവർ അറിയുന്നില്ല.

ഇപ്പോഴത്തെ കുട്ടികളിൽ മൂക്കാൽ പേരും അറിവില്ലാത്തവരാണ്. അറിവ് വേണമെങ്കിൽ മൊബൈൽ ഫോണിൽ കത്തിക്കൊണ്ടിരുന്നാൽ അതിൽനിന്ന് ഇന്റർനെറ്റ് ഗൂഗിൾ വഴി നോക്കിപ്പിടിച്ചാൽ പോര, നല്ല വായന വേണം അപ്പോഴത്തെ നവകുമാരം അത് അറിയണം. മൊബൈൽ ഒരു മതിഭ്രമമാണെന്ന്.

ഇന്ന് കുട്ടികൾ വാട്സാപ്പിലും ഫേസ്ബുക്കിലുമാണ്. ഇതിൽ കൂടി അവർക്ക് നല്ല കാര്യങ്ങൾ ഒന്നും നേടാനാകില്ല. അടുത്ത കാലത്തിറങ്ങിയ ബ്ലവെയിൽ കുട്ടികളെ ആത്മഹത്യയ്ക്കു വരെ പ്രേരിപ്പിച്ചു. അനവധി കുട്ടികൾ ഇതിലൂടെ മരണപ്പെട്ടു.

ഇതെല്ലാം മൊബൈലിലൂടെ സംഭവിച്ചതാണ്. ഈ മരണങ്ങളിലൂടെ അവരുടെ മാതാപിതാക്കൾ തകർന്നുപോയി.

മഴ

കാറ്റുംകൊണ്ടുരുനേരത്ത്
 പെരുമഴപെയ്തൊരുനേരത്ത്
 കടയില്ലതെമുറ്റത്ത്
 കുട്ടനിറങ്ങികളിയാടാൻ
 കുട്ടനപിറകേച്ചുരലുമായി
 അമ്മയുമെത്തിമുറ്റത്ത്
 മഴയുടെഉത്സവമേളത്തിൽ
 കുട്ടനകിട്ടി അടി നാല്

പാചകം

ചൗവരി ഫ്രൂട്ട്സ് കസ്റ്റാർഡ്

ചേരുവകൾ:

1. ചൗവരി ഒരു കപ്പ്
2. മിൽക്മേഡ് അല്ലെങ്കിൽ പഞ്ചസാര ഒരു കപ്പ്
3. പാൽ ഒരു ലിറ്റർ
4. കസ്റ്റഡ് പൗഡർ മൂന്ന് ടീസ്പൂൺ
5. കശുവണ്ടി ,ബദാം ,ഉണക്കമുന്തിരി ഒരു കപ്പ്
6. ആപ്പിൾ മുന്തിരി മാനപ്പഴം ഞാലിപ്പൂവൻ പഴം ചെറുതായി അരിഞ്ഞത് രണ്ട് കപ്പ്
7. നെയ്യ് അൽപ്പം

ഉണ്ടാക്കുന്ന വിധം :

ചുവടു കട്ടിയുള്ള ഒരു പാത്രത്തിൽ 3.5 കപ്പ് വെള്ളമൊഴിച്ച് വെട്ടിത്തിളക്കുമ്പോൾ ഒന്നര മണിക്കൂർ കുതിർത്തു വച്ച ചൗവരി ഇട്ട് വേവിക്കുക .ചെറുതീയിൽ 13 -15 മിനിറ്റ് വേണ്ടിവരും .അതിലേക്ക് മൂക്കാൽ ലിറ്റർ പാൽ ഒഴിക്കുക

മറ്റൊരു പാത്രത്തിൽ കസ്റ്റഡ് പൗഡർ എടുത്ത് ബാക്കി വരുന്ന പാൽ ഒഴിച്ച് കട്ടയില്ലാതെ കലക്കി വെക്കുക തിളച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന പാലിലേക്ക് ഒരു കപ്പ് മിൽക്മേഡ് അല്ലെങ്കിൽ പഞ്ചസാര ചേർക്കുക കുറച്ച സമയത്തിന് ശേഷം കലക്കി വെച്ചിരിക്കുന്ന കസ്റ്റഡ് അതിലേക്ക് ചേർക്കുക ഇളക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുക .തീ കൂടരുത് . ആവശ്യമായ അനുപാതമാകുമ്പോൾ തീ അണക്കുക .ചീനിച്ചട്ടിയിൽ അല്പം നെയ്യ് ഒഴിച്ചു ഉണക്ക പഴങ്ങൾ വറുത്തെടുക്കുക അത് ഈ മിശ്രിതത്തിൽ ഒഴിച്ചു കൂട്ടിയോജിപ്പിക്കുക .മിശ്രിതം ചൂടാറിയതിന് ശേഷം അരിഞ്ഞുവെച്ചിരിക്കുന്ന പഴങ്ങൾ അതിലേക്ക് ചേർക്കുക .ഫ്രിഡ്ജിൽ വെച്ചു തണുപ്പിച്ചതിനു ശേഷം ഉപയോഗിക്കാം . എല്ലാവരും ഇഷ്ടപ്പെടുന്ന ഒരു മധുര വിഭവമാണിത് .

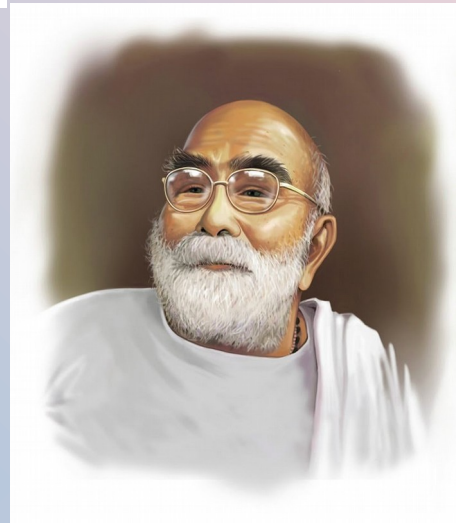
എൻ എസ് എസ് എച്ച് എസ് എസ് കരുവാറ്റ

മൊഴിമുത്തുകൾ (കുഞ്ഞുണ്ണിമാഷ്)

വായിച്ചാലും വളരും
വായിച്ചില്ലെങ്കിലും വളരും
വായിച്ചു വളർന്നാൽ വിളയും
വായിക്കാതെ വളർന്നാൽ വളയും

വലിയൊരുലോകം നന്നാവാൻ
ചെറിയൊരുസൂത്രം ചെവിയിൽ ഓതാം

ഞാൻ സ്വയം നന്നാവാൻ
ഓർക്കേണ്ടത് മറക്കരുത്
മറക്കേണ്ടത് ഓർക്കരുത്

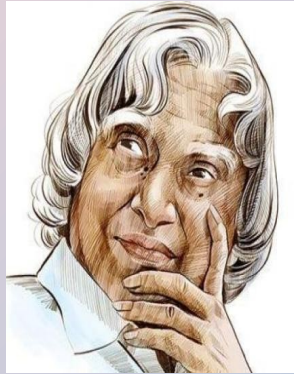

ചെറുശ്ശേരി

ക്രിസ്തു വർഷം പതിനഞ്ചാം നൂറ്റാണ്ടിൽ ഉത്തരകേരളത്തിൽ ജീവിച്ചിരുന്ന മഹാകവിയാണ് ചെറുശ്ശേരി നമ്പൂതിരി. കോലത്തുനാട് ഭരിച്ചിരുന്ന ഉദയവർമ്മ രാജാവിന്റെ പണ്ഡിതസദസ്സിലെ അംഗമായിരുന്നു. ഭാഗവതം ഭഗവദ്ഗീതയെ ആധാരമാക്കി രചിച്ച കൃഷ്ണഗാഥയാണ് അദ്ദേഹത്തെ അനശ്വരനാക്കിയ കൃതി.

പരിശ്രമം ചെയ്യുകിൽ എന്തിനെയും

പലപ്പോഴും ജീവിതസാഹചര്യങ്ങൾ നമുക്ക് മറികടക്കാനാവതായിരിക്കും അപ്പോൾ നമുക്ക് ചെന്നുത്തുത് അതങ്ങു വിട്ടുകൊടുക്കുകയാണ് .എന്റെ

ജീവിതത്തിലും വേണ്ടുവോളം ഉയർച്ചതാഴ്ചകൾ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട് .എന്നാൽ തരണം ചെയ്യാനാവത്ത വളരെ കുറച്ച കാര്യങ്ങൾ മാത്രമേ ഞാൻ ഓർമ്മിക്കുന്നുള്ളൂ .1972 -ൽ സതീശ് ധവനം ബ്രഹ്മപ്രകാശം എന്നെ വിളിച്ചു ഐ .എസ് .ആർ .ഒയുടെ ചെയർമാനായിരുന്നു ധവാൻ അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു വളരെ പ്രധാനപ്പെട്ട ഒരു പദ്ധതി നിങ്ങളെ ഏല്പിക്കാൻ പോവുകയാണ് .നിങ്ങളായിരിക്കും എസ് .എൽ .വി -3 എന്ന പദ്ധതിയുടെ ഡയറക്ടർ .അമ്പരപ്പോടെ ഞാൻ ചോദിച്ചു : "എങ്ങനെയാണു ഞാൻ ഈ പദ്ധതി ചെയ്യേണ്ടത് " ?അപ്പോൾ സതീശ് ധവാൻ എനിക്ക് ഉപദേശം ഞാൻ സദാ ഓർമ്മിക്കാറുണ്ട് . 'കലാം ;ഒരാൾ പരിശ്രമങ്ങളിൽ ഏർപ്പെട്ടുനിൽക്കുന്നവയ്ക്കു എങ്കിൽ അയാൾ തന്റെ മാതൃത്തിൽതന്നെ കഴിഞ്ഞുകൂടുകയായിരിക്കുകയും.

എൻ എസ് എസ് എഫ് എസ് എസ് കൗൺസിൽ

10 PROVERBS AND MEANINGS

1. A bad workman always blames his tools.

This proverb is used when someone blames the quality of their equipment or other external factors when they perform a task poorly.

2. A bird in hand is worth two in the bush.

Things we already have are more valuable than what we hope to get.

3. Absence makes the heart grow fonder.

When people we love are not with us, we love them even more.

4. A cat has nine lives.

Cat can survive seemingly fatal events.

5. A chain is only as strong as its weakest link.

One weak part will render the whole weak.

എൻ എസ് എസ് എച്ച് എസ് എസ് കരുവാറ്റ

6. Actions speak louder than words.

Actions are a better reflection of one's character because it's easy to say things, but difficult to act on them and follow through.

7. A drowning man will clutch at a straw.

When someone is in a difficult situation, s/he will take any available opportunity to improve it.

8. Adversity and loss make a man wise.

We gain wisdom faster in difficult times than in prosperous times.

9. A fool and his money are soon parted.

Foolish people do not know how to hold on to their money.

10. A journey of thousand miles begins with a single step.

Howsoever big a task is, it starts with a small step.

Republic Day is a national holiday in India It honours the date on which the constitution of India came into effect on 26 January 1950 replacing the government of India act (1935) as the governing document of India and thus, turning the nation into a newly formed republic

The Constitution was adopted by the Indian Constituent Assembly on 26 November 1949 and came into effect on 26 January 1950 with a democratic government system, completing the country's transition towards becoming an independent republic 26 January was chosen as the date for Republic day because it was on this day in 1929 when the Declaration of Indian Independence was proclaimed by the Indian National Congress as

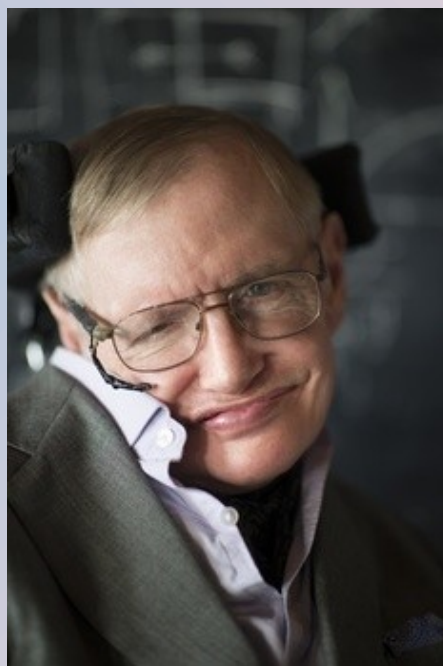
എൻ എസ് എസ് എച്ച് എസ് എസ് കരുവറ്റ

opposed to the Dominion status offered by the British Regime.

Stephen William Hawking (8 January 1942 – 14 March 2018]

He was an English Theoretical cosmology and author who was director of research at the centre for theoretical cosmology at the university of Cambridge at the time of his death .He was the lucasian professor of mathematics at the University of Cambridge between 1979 and 2009.

Hawking's scientific works included a collaboration with Roger on gravitational singularity_theorems, in the framework of general relativity and the theoretical prediction the black holes emit radiation, often called hawking radiation. Hawking was the first to set out a theory of cosmology explained by a union of the general theory of relativity and quantum mechanics .He was a vigorous supporter

of the of many-wards interpretation of quantum Mechanics [20][21]

Hawking achieved commercial success with several works of popular science in which he discusses his theories and cosmology in general for a record-breaking 237 weeks. Hawking was a Fellow of the Royal society, a lifetime member of the Pontifical Academy of sciences, and a recipient of the Presidential. His book A Brief History Time appeared on the Sunday times Bestseller Liial Medal of freedom, the highest civilian award in the United States. In 2002, Hawking was ranked number 25 in the BBC's poll of the 100 Great Britons.

In 1963, Hawking was diagnosed with an early-onset slow-progressing form of motor neurone disease that gradually paralysed him over the decades. After the loss of his speech, he was able to communicate through a speech-generating device– initially through use of a handheld switch, and eventually by using a single cheek muscle. He died on 14 March 2018 at the age of 76, after living with the disease for more than 50 years.

എൻ എസ് എസ് എച്ച് എസ് എസ് കരുവറ്റ

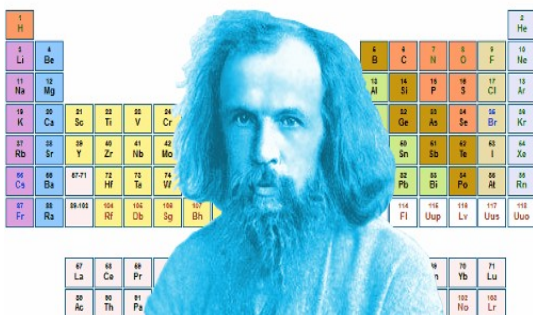

Celebrating 150 Years of the Periodic Table of Elements

The United Nations has declared 2019 the “International Year of the Periodic Table of the Chemical Elements,” to celebrate the 150th anniversary of the first periodic table and recognize the important role chemistry plays today in promoting sustainable development and providing solutions to global challenges. In 1869, Russian chemist Dimitri Mendeleev wanted to see if there was a pattern to the chemical properties of the elements he knew. He found one by listing elements by their increasing atomic number and arranging them in a chart – creating the first periodic table. This structured order helped Mendeleev, and other scientists, identify similarities and differences among elements to help predict future chemical reactions

Dmitri Mendeleev

Mendeleev's Periodic Table... Still Growing!

Lived 1834 – 1907.

Dmitri Mendeleev was passionate about chemistry. His deepest wish was to find a better way of organizing the subject.

Mendeleev's wish led to his discovery of the periodic law and his creation of the periodic table – one of the most iconic symbols in science: almost everyone recognizes it instantly: science has few other creations as well-known as the periodic table.

Using his periodic table, Mendeleev predicted the existence and properties of new chemical elements. When these elements were discovered, his place in the history of

എൻ എസ് എസ് എച്ച് എസ് എസ് കരുവാറ്റ

science was assured. While Mendeleev's periodic table included 63 elements, he anticipated that others would one day be discovered, so he left open spaces in his table for additions. Today, the 118 chemical elements identified on the periodic table include the materials that make up all known objects in the universe.

THE GOD OF CRICKET

Sachin Ramesh Tendulkar is an Indian former international cricketer and a former captain of the Indian national team. He is widely regarded as one of the greatest batsmen in the history of cricket. He is the highest run scorer of all time in International

Born: 24 April 1973 (age 46years),mumbai

Height: 1.65m

career end: 16 Novembar 2013

Awards: Barat ratna , padma shre, padma vibhushan,

Tendulkar received the Arjuna Award in 1994

for his outstanding sporting achievement, the Rajiv Gandhi Khel Ratna award in 1997, India's highest sporting honour, and the Padma Shri and Padma Vibhushan awards in 1999 and 2008, respectively, India's fourth and second highest civilian awards.

എൻ എസ് എസ് എഫ് എസ് എസ് കമ്മ്യൂണിറ്റി

INDIAN HISTORY

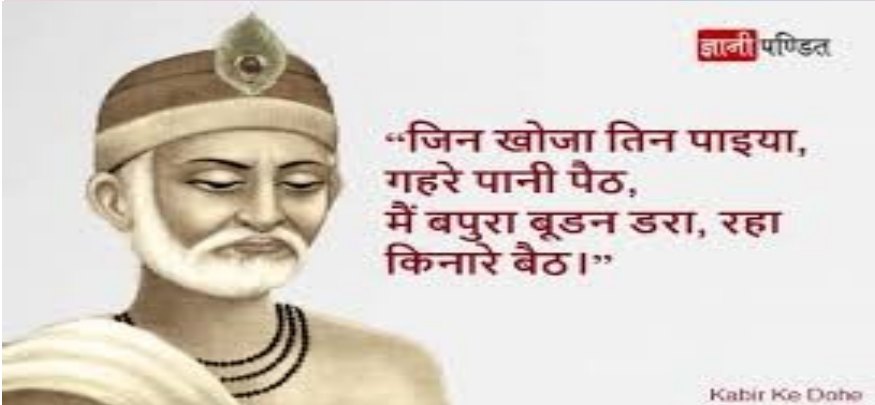
IMPORTANT DATES

BC

2300–1750	Indus Valley Civilization.
From 1500	Coming of the Aryans.
1200–800	Expansion of the Aryans in the Ganga Valley.
600	Age of the 16 Mahajanapadas of northern India.
563–483	Buddha's Life-span.
540–468	Mahavir's Life-span.
362–321	Nanda dynasty.
327–326	Alexander's invasion of India. It opened a land route between India and Europe.
322	Accession of Chandragupta Maurya.
305	Defeat of Seleucus at the hands of Chandragupta Maurya.
273–232	Ashoka's reign.
261	Conquest of Kalinga.
145–101	Reign of Elara, the Chola king of Sri Lanka.
58	Beginning of Vikram era.

कबीर

कबीर के (लगभग 14 वीं-15 वीं शताब्दी) जन्म स्थान के बारे में विद्वानों में मतभेद है परन्तु अधिकतर विद्वान इनका जन्म काशी में ही मानते हैं, जिसकी पुष्टि स्वयं कबीर का यह कथन भी करता है।

"काशी में परगट भये , रामानंद चेताये "

कबीर के गुरु के सम्बन्ध में प्रचलित कथन है कि कबीर को उपयुक्त गुरु की तलाश थी। वह वैष्णव संत आचार्य रामानंद को अपना अपना गुरु बनाना चाहते थे लेकिन उन्होंने कबीर को शिष्य बनाने से मना कर दिया। कबीर ने अपने मन में ठान लिया कि स्वामी रामानंद को ही हर कीमत पर अपना गुरु बनाऊंगा, इसके लिए कबीर के मन में एक विचार आया कि स्वामी रामानंद जी सुबह चार बजे गंगा स्नान करने जाते हैं उसके पहले ही उनके जाने के मार्ग में सीढ़ियों लेट जाऊंगा और उन्होंने ऐसा ही किया। एक दिन, एक पहर रात रहते ही कबीर पंचगंगा घाट की सीढ़ियों पर गिर पड़े। रामानन्द जी गंगास्नान करने के लिये सीढ़ियां उतर रहे थे कि तभी उनका पैर कबीर के शरीर पर पड़ गया। उनके मुख से तत्काल 'राम-राम' शब्द निकल पड़ा। उसी राम को कबीर ने दीक्षा-मन्त्र मान लिया और रामानन्द जी को अपना गुरु स्वीकार कर लिया। कबीर के ही शब्दों में-

काशी में परगट भये , रामानंद चेताये

जीविकोपार्जन के लिए कबीर जुलाहे का काम करते थे।

कबीर की दृढ़ मान्यता थी कि कर्मों के अनुसार ही गति मिलती है स्थान विशेष के कारण नहीं। अपनी इस मान्यता को सिद्ध करने के लिए अंत समय में वह मगहर चले गए; क्योंकि लोगों की मान्यता थी कि काशी में मरने पर स्वर्ग और मगहर में मरने पर नरक मिलता है। मगहर में उन्होंने अंतिम सांस ली। आज भी वहां पर मजार व समाधी स्थित है।

എൻ എസ് എസ് എൻ എൻ എസ് എസ് കൽവറ്റ

कबीर के राम

कबीर के राम तो अगम हैं और संसार के कण-कण में विराजते हैं। कबीर के राम इस्लाम के एकेधरवादी, एकसत्तावादी खुदा भी नहीं हैं। इस्लाम में खुदा या अल्लाह को समस्त जगत एवं जीवों से भिन्न एवं परम समर्थ माना जाता है। पर कबीर के राम परम समर्थ भले हों, लेकिन समस्त जीवों और जगत से भिन्न तो कदापि नहीं हैं। बल्कि इसके विपरीत वे तो सबमें व्याप्त रहने वाले रमता राम हैं। वह कहते हैं व्यापक ब्रह्म सबनिमें एकै, को पंडित को जोगी। रावण-राव कवनसूं कवन वेद को रोगी।

कबीर राम की किसी खास रूपाकृति की कल्पना नहीं करते, क्योंकि रूपाकृति की कल्पना करते ही राम किसी खास ढांचे (फ्रेम) में बंध जाते, जो कबीर को किसी भी हालत में मंजूर नहीं। कबीर राम की अवधारणा को एक भिन्न और व्यापक स्वरूप देना चाहते थे। इसके कुछ विशेष कारण थे, जिनकी चर्चा हम इस लेख में आगे करेंगे। किन्तु इसके बावजूद कबीर राम के साथ एक व्यक्तिगत पारिवारिक किस्म का संबंध जरूर स्थापित करते हैं। राम के साथ उनका प्रेम उनकी अलौकिक और महिमाशाली सत्ता को एक क्षण भी भुलाए बगैर सहज प्रेमपरक मानवीय संबंधों के धरातल पर प्रतिष्ठित है।

कबीर नाम में विश्वास रखते हैं, रूप में नहीं। हालांकि भक्ति-संवेदना के सिद्धांतों में यह बात सामान्य रूप से प्रतिष्ठित है कि 'नाम रूप से बढ़कर है', लेकिन कबीर ने इस सामान्य सिद्धांत का क्रांतिधर्मी उपयोग किया। कबीर ने राम-नाम के साथ लोकमानस में शताब्दियों से रचे-बसे संश्लिष्ट भावों को उदात्त एवं व्यापक स्वरूप देकर उसे पुराण-प्रतिपादित ब्राह्मणवादी विचारधारा के खांचे में बांधे जाने से रोकने का प्रयास किया।

कबीर के राम निर्गुण-सगुण के भेद से परे हैं। वास्तव में उन्होंने अपने राम को शास्त्र-प्रतिपादित अवतारी, सगुण, वर्चस्वशील वर्णाश्रम व्यवस्था के संरक्षक राम से अलग करने के लिए ही 'निर्गुण राम' शब्द का प्रयोग किया—'निर्गुण राम जपहु रे भाई।' इस 'निर्गुण' शब्द को लेकर भ्रम में पड़ने की आवश्यकता नहीं है। कबीर का आशय इस शब्द से सिर्फ इतना है कि ईश्वर को किसी नाम, रूप, गुण, काल आदि की सीमाओं में बांधा नहीं जा सकता। जो सारी सीमाओं से परे हैं और फिर भी सर्वत्र हैं, वही कबीर के निर्गुण राम हैं। इसे उन्होंने 'रमता राम' नाम दिया है। अपने राम को निर्गुण विशेषण देने के बावजूद कबीर उनके साथ मानवीय प्रेम संबंधों की तरह के रिश्ते की बात करते हैं। कभी वह राम को माधुर्य भाव से अपना प्रेमी या पति मान लेते हैं तो कभी दास्य भाव से स्वामी। कभी-कभी वह राम को वात्सल्य मूर्ति के रूप में मां मान लेते हैं और खुद को उनका पुत्र। निर्गुण-निराकार ब्रह्म के साथ भी इस तरह का सरस, सहज, मानवीय प्रेम कबीर की भक्ति की विलक्षणता है। यह दुविधा और समस्या दूसरों को भले हो सकती है कि जिस राम के साथ कबीर इतने अनन्य, मानवीय संबंधपरक प्रेम करते हों, वह भला निर्गुण कैसे हो सकते हैं, पर खुद कबीर के लिए यह समस्या नहीं है।

നന്ദി

